

LITEN

ENGELSK-SVENSK

MATEMATISK ORDLISTA

Denna ordlista har tillkommit tämligen osystematiskt i samband med genomläsning av kurslitteratur som används främst under det första årets matematikstudier vid universitetet. Listan gör inte anspråk på någon som helst fullständighet utan är tänkt som ett komplement till ett vanligt engelskt lexikon.

Denna version (2002) har utökats med främst terminologi från linjär algebra.

Åtskilliga ord har ej tagits med, därför att den engelska formen praktiskt taget är identisk med den svenska. Som exempel kan nämnas **function**, **injective**, **logarithm**, **monotone**, **summation**.

Adverb, bildade av adjektiv medelst den regelbundna ändelsen **-ly**, har normalt upptagits som motsvarande adjektiv.

Raka klammer [] omger ord eller delar av ord, som beroende på sammanhanget kan uteslutas: [av]sluta betyder att ordet kan vara såväl sluta som avsluta. Vanliga parenteser () omsluter diverse förklaringar och kommentarer. Med *liten* antikva skrivs förklaringar av betydelsen. Med *liten kursiv* står mer grammatiska kommentarer.

Tecknet $\sim$ står som förkortning för uppslagsordet eller den del av detta som står före ett ev. lodrätt streck. Sådant streck används för att avskilja en del av ett uppslagsord, på samma sätt som är brukligt i vanliga lexika.

Alfabetiseringen är gjord med hänsyn till brittisk stavning (som numera används även i Canada). Då amerikansk stavning skiljer sig från den brittiska är den markerad med † före; så t.ex. **centre**, †**center**.

För det mesta har det ansetts onödigt att ange grammatiska kategorier (ordklass m.m.), men där så förekommer används förkortningar enligt följande. (Här upptas även några andra förkortningar än dessa.)

<i>adj</i>	<i>adjektiv</i>	<i>o.dyl.</i>	<i>och dylikt</i>
<i>alg.</i>	<i>algebra</i>	<i>pl</i>	<i>pluralis</i>
<i>allm.</i>	<i>allmänt</i>	<i>s</i>	<i>substantiv</i>
<i>bl.a.</i>	<i>bland annat, bland andra</i>	<i>sing[.]</i>	<i>singularis</i>
<i>eg.</i>	<i>egentligen</i>	<i>spec.</i>	<i>speciellt</i>
<i>el.dyl.</i>	<i>eller dylikt</i>	<i>särsk.</i>	<i>särskilt</i>
<i>ex.</i>	<i>exempelvis</i>	<i>t.ex.</i>	<i>till exempel</i>
<i>geom.</i>	<i>geometri</i>	<i>v</i>	<i>verb</i>
<i>jmf.</i>	<i>jämför</i>	<i>vanl.</i>	<i>vanligen</i>
<i>m.l.m.</i>	<i>mer eller mindre</i>	<i>äv.</i>	<i>även</i>

Uppsala 1989 och 2002
Anders Vretblad

Källkoden är nu konverterad till L^AT_EX och en del termer, främst från logiken, har lagts till. Fel och kommentarer mottages med stor tacksamhet.

Göteborg, 2003
Fredrik Engström
e-post: fredrik.engstrom@filosofi.gu.se

Version: 25 september 2006

A

abbreviation förkortning
accuracy noggrannhet
acute : $\sim$ *angle* spetsig vinkel
adjacent intilliggande, närliggande
adjoint [matrix] adjungerad [matris], adjunkt
angle vinkel
application tillämpning
apply tillämpa
appropriate lämplig, passande
arbitrary godtycklig
arc båge, kurvbåge
assert påstå, hävda
assign [to] tilldela
assume anta[ga]
assumption antagande
augment *v* utöka
average *adj* genomsnittlig; *s* medelvärde
axis *pl axes* axel

B

back-substitution återsubstitution
basis *pl bases* bas *t.ex.* i vektorrum
bisector bisektris linje som delar en vinkel mitt itu
boolean *adj* boolesk
bound *v* begränsa; *s* begränsning
boundary rand; $\sim$ *point* randpunkt
bounded begränsad; $\sim$ *from above* (below) uppåt (nedåt) begränsad
branch gren

C

Calculus matematisk analys, särskilt den räknemässiga sidan av analysen
calculate beräkna
cancel (ömsesidigt) eliminera; *the terms* $\sim$ termerna tar ut varandra
cardinality kardinalitet *äv.* maktighet
centre, $\dagger$ **center** medelpunkt; $\sim$ *of gravity* *el. of mass* tyngdpunkt, masscentrum

centroid tyngdpunkt, masscentrum särsk. för homogen massfördelning
chain rule kedjeregeln
chord korda
circumference omkrets [*särsk.* av cirkel]
cipher *s* chiffer; hemlig skrift; *v* chiffera; koda
clockwise medurs
closure tillslutning, hölje; *särsk.* slutet hölje i punktmängdstopologi
codomain kodomän, målmängd
cofactor kofaktor (determinant)
column spalt, kolonn i matris o. dyl.
common gemensam
compact kompakt
comparison test jämförelsekriterium
complementary *adj* komplement-; $\sim$ *angle* komplementvinkel
complete fullständig; $\sim$ **ness** fullständighet
composite sammansatt
composition sammansättning
compound *äv.* kapitalisera ränta; $\sim$ [ed] **interest** ränta på ränta
compute beräkna
conclusion
continued fraction kedjebryk
contour kontur, kurva *särsk. m.l.m. slät kurva som integrationsväg*
contraction kontraktion, hopdragning
convention överenskommelse, konvention
converse omvänd
coordinate koordinat; $\sim$ *axis* koordinataxel; $\sim$ *plane* koordinatplan
corner hörn
correspondence *äv.* motsvarighet
coset sidoklass
countable uppräknelig
counterclockwise moturs
cover *s* övertäckning; *v* [över]täcka
cross product kryssprodukt, vektoriell produkt
cross section tvärsnitt

D

decay *s* sönderfall, avtagande; *v* sönderfalla, avta[ga]
decidability avgörbarhet
decimal decimalbryk; decimal[siffra]

decrease

decrease avta[ga]
dedu|ce härleda, dra[ga] slutsats[en] [att];
 ~|**ction** härledning
define definiera
definite bestämd; *positive*~ positivt definit
degenerate degenererad
degree grad, gradtal
denominator nämnare
denote beteckna
density densitet; täthet
depend bero ~ **on** bero på ~**ence** *s* beroende
 ~**ent** *adj* beroende
derivative derivata
derive härleda (*vanl. ej = derivera*)
determine avgöra; bestämma
devia|te avvika; ~|**tion** avvikelse
diagonalizable diagonaliserbar
diagonalize diagonalisera
differentiable deriverbar (en variabel), differen-
 tierbar (en eller flera variabler)
differential differential; ~ *quotient* derivata
differentiate derivera; differentiera
direct|ed riktad; ~**ional derivative** rikt-
 ningsderivata
directrix *pl directrices* styrlinje
disc, disk skiva, *särsk.* cirkelskiva
discontinuous diskontinuerlig
displacement förflyttning
disregard bortse från
distance avstånd
distribution fördelning
distinct olik[a], åtskild[a]
domain område, *särsk.* öppen, sammanhäng-
 ande mängd; ~ **[of definition]** definitions-
 mängd
dot product skalärprodukt, inre produkt

E

e.g. = **exempli gratia** till exempel
eccentricity excentricitet
echelon *s* trappstegsform; *adj* trappstegsfor-
 mad
edge kant
eigenspace egenrum
eigenvalue egenvärde
eigenvector egenvektor

hint

encounter möta, träffa på
equality likhet
equilateral liksidig (*triangel, hyperbel*)
error fel
essential väsentlig
estimate *s* uppskattning; *v* uppskatta
Euclidean euklidisk
evaluate beräkna, evalvera, bestämma vär-
 det av
even jämn (*om tal eller funktion*)
eventually till sist, slutligen; efter [tillräck-
 ligt] lång tid, så småningom
exceed överskrida
expand utveckla
expansion utveckling
expectation förväntning; förväntan,
 förväntat värde
expression uttryck
exten|d utvidga, utsträcka; ~|**sion** utvidg-
 ning; utsträckning
exterior yttre

F

fact faktum; *in* ~ i själva verket, "nämligen"
factorial fakultet
field fält, ~ *[of numbers]* [tal]kropp
finite ändlig
focus *pl foci* brännpunkt, fokus
force kraft *äv.* tvinga
formula formel
fraction bråk, bråkdelen; *partial* ~ partialbråk;
continued ~ kedjebåk
full stop punkt typografiskt tecken, = *period*

G

general allmän
g. l. b. = **greatest lower bound** största undre
 begränsning, infimum
graph *s* graf; *v* rita graf *t.ex.* av en funktion
growth tillväxt

H

hint *s* tips, ledning; *v* tipsa

homogeneous

homogeneous homogen

hyperbola hyperbel

hypothesis *pl hypotheses* förutsättning (*vaml.*
ej = hypotes i betydelsen obestyrkt antagande)

I

identity *alg.* identitetselement, etta; *allm.* $\sim$ *el.*
 $\sim$ *function* identitetsfunktion; $\sim$ *matrix* en-
hetsmatris

i.e. = id est alltså; det vill säga

image bild

improper integral generaliserad integral

inclination lutning, lutningsvinkel

inconsistent självmotsägande; om ekvationssy-
stem som saknar lösningar

increase *s* tillväxt; *v* öka, växa, tillta[ga]

increment tillskott

indefinite obestämd

independent oberoende

indeterminate obestämd

inequality olikhet

inertia tröghet

infinite oändlig; $\sim$ [ty oändlighet[en]

initial begynnelse-; *ex.* $\sim$ *condition* begynnel-
sevillkor

inner product inre produkt, skalärprodukt

instantaneous ögonblicklig, momentan

integer *adj* hel, heltalig; *s* heltal

integral *s* integral; *adj* hel; $\sim$ *number* heltal, $\sim$
domain *alg.* integritetsområde ring utan nolldelare

intercept *s* skärning; *v* skära

interest *äv.* ränta

interior inre

interpretation tolkning

intersection skärning (mellan kurvor eller mellan
mängder)

intermediate mellanliggande

inverse *s* invers; *adj* invers, omvänd

invertible inverterbar, omvändbar

isomorphism isomorfi, isomorfism

isosceles likbent

J

jump [discontinuity] språng[diskonti-
nuitet]

neighbourhood,

K

kernel kärna

L

lattice gitter

law lag; regel; *äv.* axiom

least squares : $\sim$ *fitting* minstakvadrat-
anpassning; $\sim$ *solution* minstakvadrat-
lösning

least upper bound minsta övre begränsning,
supremum

legitimate legitim, tillåten

lever hävstång

limit gränsvärde; gräns

linear linjär, lineär; förstagrads-; $\sim$ *combina-
tion* linjärkombination; $\sim$ *dependence* linjärt
beroende

l. u. b. = least upper bound

M

magnitude *allm.* storlek; *särsk.* längd av vektor

main diagonal i matris huvuddiagonal

major axis storaxel i ellips

map *s* karta; avbildning; *v* avbilda

mapping *s* avbildning

matrix *pl matrices* matris

mean, $\sim$ value *s* medelvärde

measure *s* mått; *v* mäta

mesh nät, nätverk; ruta eller maska i nätverk

minor axis lillaxel i ellips

motion rörelse

multiplicity multiplicitet; mångfald

N

necessary nödvändig[t]

neighbourhood, †neighborhood omgivning

nondecreasing

nondecreasing icke-avtagande, växande i vid mening

nonincreasing icke-växande, avtagande i vid mening

notation beteckning[ar], notation

nullspace nollrum

number tal; nummer

numerator täljare

O

occurrence förekomst

obtain erhålla, skaffa fram

obtuse : *~ angle* trubbig vinkel

odd udda (om tal eller funktion)

one-to-one en-entydig, ett-ett, injektiv *eller* bijektiv (betydelsen olika i olika böcker)

onto *älv. använt som adj. i betydelsen* surjektiv

order *s* ordning; *v* ordna

oriented orienterad, riktad

origin [of coordinates] origo

orthogonal ortogonal

overdetermined överbestämd

P

parabola parabel

part *s* del; *integration (summation) by ~s* partiell integration (summation)

partial *adj* partiell; *s* (eg. med underförstått *derivative*) partiell derivata

particular särskild; *in ~* speciellt; *i synnerhet*; *~ solution* partikulärlösning

partition partition indelning, med olika detaljbetydelser i olika sammanhang

pendulum pendel

perimeter omkrets

period period; punkt typografiskt tecken, = *full stop*

perpendicular vinkelrät

piecewise styck[e]vis

pinpoint utmärka, utpeka

pitfall fallgrop

plane *s, adj* plan

point *s geom.* punkt; *v* peka

polar polär

polynomial polynom

reflection

poset partiellt ordnad mängd

power *älv.* potens; *~ series* potensserie

pressure tryck

primitive function primitiv funktion, anti-derivata

probability sannolikhet

progression följd; *arithmetic (geometric) ~* aritmetisk (geometrisk) talföljd

proof bevis

property egenskap; egendom

proposition proposition litit *älv.* sats

provided förutsatt att

Q

quadratic kvadratisk; *med underförstått curve* andragradskurva; *~ form* kvadratisk form; *~ polynomial* andragradspolynom

quadrature areaberäkning, kvadratur

quantifier kvantifikator *älv.* kvantor

quotient kvot

R

radical *s* rot; *adj* rot-

radius *pl radii* radie; *~ of convergence* konvergensradie

random *adj.* slump-; *ex. ~ variable* slumpvariabel, stokastisk variabel

range *särsk.* värdemängd, värdeförråd

rank rang av matris m.m.

rate hastighet; *~ of change* förändringshastighet

ratio förhållande, kvot; *~ test* kvotkriterium

rational rationellt tal

ray stråle, halvlinje

real reellt tal

rearrange omordna

reciprocal [number] invers[t tal]

rectangular rätvinklig

rectilinear rätlinjig

recurring decimal periodiskt decimalbråk

redundant *adj* redundant, som innehåller överflödiga information o. dyl.

refinement förfining

reflection , **reflexion** spegling

region

region område; *spec.* viss typ av mängd (i $\mathbb{R}^n$)
remainder rest, restterm
removable hävbar om diskontinuitet o.d.
residue rest
restrict inskränka, begränsa; $\sim$ **ion** restriktion
 av funktion el. dyl., inskränkning
reverse *adj* omvänd
revolution : *area of* $\sim$ rotationsyta, *solid of* $\sim$ rotationskropp
rod stav
rotation rotation, vridning
roundoff avrundning; $\sim$ *error* avrundningsfel
row rad i matris o. dyl.

S

saddle point sadelpunkt
satisfy uppfylla
scalar *adj*, *s* skalär dvs. tal, i motsättning till vektor
scoop omfång; räckvidd
section snitt, skärning
semi- halv- *ex.* **semicircle**
sentence sluten formel
sequence följd
series (*både sing. och pl*) serie
set mängd
shell skal
shift *s* förskjutning; *v* förskjuta
shorthand stenografi, snabbskrift
significance innebörd
signify innebära
similar *allm.* lik, liknande; *geom.* likformig; *alg.* *similär* (om matriser)
similarity likformighet; similaritet (om matriser)
simultaneous samtidig
sinusoid sinuskurva; $\sim$ **al** sinusformad
skew-symmetric skevsymmetrisk
slope lutning, riktningskoefficient
smooth jämn, slät; *spec.* kontinuerligt deriverbar
solid *s* kropp
solution lösning; $\sim$ *set* lösningsmängd
solve lösa
sound sund; $\sim$ **ness** sundhet
space rum, rymd; *ex.* *vector* $\sim$ vektorrum
span *v* spänna upp; *S* *det* uppspända, som i *linear* $\sim$ linjärt hölje

turnstile

speed fart, hastighet (ett icke-negativt tal; *jmf.* **velocity**)
spring metallfjäder
square *s* kvadrat; $\sim$ *root* kvadratrots; *v.* kvadrera, *äv.* beräkna arean av
squeeze klämma; $\sim$ *theorem* instängnings-satsen
standard deviation standardavvikelse
statement påstående, utsaga
sub : "*x sub n*" är ett vanligt sätt att utläsa x_n ; *jmf.* **subscript**
sub- under-, del- *som i* **subinterval**, **subset**
subinterval delintervall
subscript [nedre] index
subsequence delföljd
subset delmängd
subspace underrum, delrum
sufficient tillräcklig[t]
superscript [övre] index, exponent
supplementary *adj* supplement-; $\sim$ *angle* supplementvinkel
support *s* stöd; *v* stöd[j]a

T

tacit tyst, uttalad
tangency : *point of* $\sim$ tangeringspunkt
tangent *s* tangent; *adj* tangerande, som tangerar
terminal point slutpunkt
termina|te sluta, avsluta; $\sim$ **ting decimal** avslutat decimalbråk
test *äv.* kriterium
tetrahedron tetraeder
theorem sats, teorem
trace spår *t.ex.* av en matris
transition övergång; $\sim$ *matrix* övergångsmatris
translation translation, [parallell]förskjutning
transpose *s* transponat transponerad matris el. dyl.; *v* transponera
trapezoidal rule trapetsregeln
traverse genomlöpa
truncation error trunkeringsfel
truth sanning
turnstile vändkors

ultimate

zero

U

ultimate *adj* slutlig, till slut *el.* så småningom
uppträdande: *~ly decreasing* avtagande
från och med en viss punkt

unbounded obegränsad

uniform *adj* likformig

unique entydig[t bestämd] *~ness* entydig-
het

unit enhet; *~ circle* enhetscirkel

unknown *adj*, *s* obekant

V

valid giltig

value värde

variance varians

velocity hastighet (med tecken *el.* som vektor; *jmf.*
speed)

verbatim ordagrann

vertex *pl vertices* vertex, topp

W

weighted viktad *t.ex.* om medelvärde

Z

zero noll